

## Referat fra teamsmøte med referansegruppe for fiskeri 2. juni 2021

### Tilstede:

Jan Henrik Sandberg, Norges fiskarlag  
Elisabeth Karlsen, Nordland fylkes fiskarlag,  
Børge Arvesen, Straumen fiskarlag,  
Tor Are Vaskinn, Fiskebåt,  
Ann-Magnhild Solås, Fiskeridirektoratet Nord  
Silje Svendsen Fiskeridirektoratet Nordland  
Tom Hansen, Fiskeridirektoratet Nord  
Inge Berg, Statsforvalteren  
Heidi Marie Gabler, Statsforvalteren  
Åsmund Andersen, Statsforvalteren  
Mia Husdal, Statsforvalteren

### Forfall:

Fiskarlaget nord  
Andøy fiskarlag  
Søndre Torsken Fiskarlag  
Senjahopen fiskarlag  
Kystfiskarlaget

### Agenda:

Ingen innspill til agenda.

### Innhold:

Statsforvalteren, ved Inge Berg, innleder med en gjennomgang av verneplanprosessen for Andfjorden så langt. Det ble også presentert hvordan fiskeritemaet har blitt håndtert i tidligere marine verneplaner. Det ble tydeliggjort at et ordinært marint vern i Andfjorden ikke vil gi negative virkninger for fiskerinæringen. Referanseområder og restriksjonsområder vil derimot kunne tilsidesette fiske etter havressursloven.

### Drøfting

Tor Are Vaskinn stilte spørsmål om hensikten med verneområdet ettersom det er lokalisert i et svært mye brukt fiskeriområde.

Børge Arvesen og Tor Are Vaskinn viser til FNs Havpanels innspill om 30 % vern, og uttrykker bekymring for at et mildt marint vern i dag kan endres til et strengere vern med forbud mot fiskeri i etterkant.

Statsforvalteren svarer at vi ikke kan vite hva som bestemmes i framtiden, men at alle endringer av rammer for et vern må skje gjennom prosess og vedtak i Stortinget. Stortingsmeldingen om marint vern som ble fremlagt i 9. april 2021 indikerer ingen endringer i restriksjonsnivået for marin verneplan de nærmeste årene.

\*\*\*

Jan Henrik Sandberg fra Norges Fiskarlag presenterer status og utfordringer sett fra fiskerinæringas sin side.

- Havområdene ved Andøya er blant Nord-Atlanterens viktigste fiskeområder.
- Næringen opplever stort press på viktige sjøarealer for fiskeriene fra etablering av nye næringer, slik som vindkraft til havs, offshore oppdrettsanlegg, marin gruvedrift, taredyrking, marint vern, nye funn av korallrev.
- Fiskarlaget ønsker seg en ny stortingsmelding om sameksistens på havet. Det er nå over 20 år siden siste stortingsmelding for fiskeri
- Fiskerne er helt avhengige av intakte gyte-, oppvekst- og fiskeområder, et rent og rikt hav og godt forvaltede bestander. Fiskerinæringa er positivt innstilt til et marint vern som også har som formål å verne om fiskernes ressursgrunnlag. Det viktigste er ikke hvor stor prosentandel som vernes, men at vi ivaretar havet, kysten og bestandene på best mulig måte over tid.
- Etter framleggningen av Stortingsmeldingen om marint vern den 9. april har det oppstått en ny usikkerhet om selve formålet med marint vern. Det spredd seg en oppfatning om at marint vern nå først og fremst må ha som hensikt å verne havet mot fiskerne.
- Det vises også til artikler om at Norge feilrapporterer andelen marint vern i strengeste vernekategori, og på den måten bryter med forpliktelsene i Konvensjonen om biologisk mangold. Fiskarlaget mener dette fremstår som politiske innspill fra forskere med begrenset innsikt i norsk fiskerinæring, og viser til Stortingsmeldingen om marint vern der det fremgår at det vurderes at flere av bevaringstiltakene under fiskeriregelverket isolert sett oppfyller flere av kriteriene for det strengeste vernet, og at det hovedsakelig er et spørsmål om hvordan man rapporterer vernet.
- Fiskerlaget mener at konsekvensutredningen antyder at forsvaret og romindustrien er viktigere enn fiskerinæringen. Forsvaret og romindustrien gis nasjonal til internasjonal verdi, mens fiskeri gis bare nasjonal verdi. Fiskarlaget er tydelig på at fiskeri er minst like viktig som forsvaret og romindustrien i Andfjorden.
- Fiskarlaget er ikke uenig i at det etableres referanseområder og restriksjoner, men stiller spørsmål til at det ikke er forsket på effekten av slike områder. Det bør gis rammebevilgning for slik forskning.
- Avslutningsvis sier Fiskarlaget at de mener at de samlede konsekvensene i sum for både fiskerne, landindustri, kommuner og kystsamfunn vil bli betydelig større enn det konsekvensutredningen viser til.

---

### *Drøfting*

Elisabeth Karlsen i Nordland fylkes fiskarlag supplerer Jan Henrik Sandbergs oppramsing av aktiviteten i området at det planlegges to ny landbaserte anlegg på Andøyas østside, som vil få inntak og utslipp i viktige gyteområder.

Jan Henrik Sandberg tar opp at til at det hevdes at forsvarets seismikk har skremmeeffekt på en del fiskeribestander. Dette er ikke tatt høyde for i samlede virkninger i konsekvensutredningen. I tillegg vises det til at V712 (SVV sin KU-metodikk) likestiller alle temaer, noe som gjør at fiskeri blir vurdert for lavt ved sammenstilling av konsekvenser.

Inge Berg mener at det blir for enkelt å bare legge fokus på negative konsekvensene: Vern gir også beskyttelse mot trusler (vindkraft, oljeutvinning, akvakultur etc) som også er relevant for fiskerinæringen.

Børge Arvesen er bekymret for den generelle samfunnsutvikling med stor befolkningsnedgang og synes det er uheldig med hver ny ting som er til hinder for det man skal leve av i distriktene.

Tor-Are Vaskinn oppfordring Statsforvalteren om å ta opp med Andøya Space center at eventuelt nedfall av store rakettdeler må tas opp om de faller ned på sokkelområdene.

\*\*\*

### Referanseområder

Statsforvalteren v/Inge Berg presenterer konsekvensutredningens forslag til referanseområder og eventuelle virkninger av slike områder.

Referanse- og restriksjonsområder vil gi begrensinger på fiskeri

Skjoldalutvalget har lagt opp til referanseområder for snurrevad, rekefiske og bunntål i Andfjorden

Referanseområder skal tjene som grunnlag for å sammenligne status og utvikling for påvirkede områder og utvikling i områder med ingen eller liten påvirkning.

Utvelgelse av alternativer for utredningsprogrammet gikk igjennom en relativt grundig prosess der vi sammen fant områder med egnet dyp, topografi og bunnsstrat og samtidig relativt liten konflikt med fiskeritema.

### *Drøfting*

Tor-Are Vaskinn spør om det er mulig å slå sammen referanseområde for snurrevad og bunntål? Inge Berg sier at det er mulig at referanseområdene kan slås sammen, men at det krever nærmere vurderinger. Tor-Are fikk noen forslag til referanseområder knyttet til prosessen med utredningsprogrammet. Han skulle lete og se om han har tatt vare på forslagene og sende de over til Statsforvalteren. På oppfordring ble man enig om at Vaskinn også skulle sende inn forslag på sammenslått referanseområde for snurrevad og bunntål.

Børge Arvesen opplyste at rekefelt brukes ujevne mellomrom. De kan ligge brakk i mange år mellom hver gang de brukes, så liten aktivitet i noen år er ikke ensbetydende med at de ikke er i bruk. Referanseområdene for snurrevad virket lite konfliktfylt for Straumen fioskrlag.

Tom Hansen sier at Fiskeridirektoratet ikke har fått inn henvendelser om konkrete referanseområder. Man må ta utgangspunkt i at verneplanen kommer og gjør det beste ut i fra å velge riktige områder til referanseområder. Fiskeridirektoratet har fått nye sporingmuligheter og kan analysere bedre enn det som ble gjort sist.

Det ble poengtert at innenfor fjordlinja opererer det mest fartøy uten sporing. Her er det vanskeligere å få oversikt over aktiviteten. Fra 2021-22 kommer også satellittsporing også av fartøy ned til 11 meter, og man vil oversikten bli litt bedre. Generelt vet fiskerne i området mye om korallforekomstene. Det er gode fiskeplasser nært korallrevene, men man vil ikke fiske så nært at man ødelegger bruk. Det vil være viktig med god avgrensing av korallforekomstene som skal inngå i restriksjonsområdene.

\*\*\*

## Restriksjonsområder

Statsforvalteren v/Inge Berg presenterer konsekvensutredningens forslag til restriksjonsområder og eventuelle virkninger av slike områder.

Havforskningsinstituttet vil detaljavgrense korallrevet ved Steinavær og bambuskorallskogen innerst i Andfjordbassenget.

### *Drøfting*

Jan Henrik Sandberg sier at det er åpenbart mange områder innenfor utredningsområdet med høy verdi, men viser til at det også er kartlagt mange nye korallrev langs norskekysten de siste årene, og registreringene i Andfjorden må vurderes i lys av dette.

Tom Hanssen sier at lokale fiskere har god kjennskap til korallforekomstene i Andfjorden. Det er nyttig å få korallforekomsten synliggjort i verneplanen, men det er viktig at avgrensningen gjøres nøyaktig, ettersom det er godt fiske nært korallrevene.

Jan Henrik Sandberg spør om det er gjort vurdering av om det er naturmangfold eller havressursloven som gir best vern?

Inge Berg svarer at vi vil forsøke å få til avgrensinger av restriksjonsområder gjennom verneplanen. Vi er klar over at fiskerilovgivningen også kan verne korallforekomster. Dersom vi ikke får dette til gjennom verneplanprosessen vil det være naturlig at Fiskeridirektoratet går videre med dette. Det vil være samme kunnskapsgrunnlag som ligger til grunn for begge typer vern.

\*\*\*

### **Oppfølging:**

- Statsforvalteren sjekker ut med Andøya Space om nedfall av store rakettdeler tas opp om de faller ned på sokkelområdene.
- Statsforvalteren skal oversende kartfiler over referanse- og restriksjonsområder til Fiskeridirektoratet. Fiskeridirektoratet skal da følge opp disse områdene med en ny sporingsanalyse av fiskeriaktivitet.
- Når sporingsanalysen er gjennomført vil Statsforvalteren gjennomføre møter med de aktuelle fiskarlagene, dvs. Fiskebåt, Andøy Fiskarlag, Søndre Torsken Fiskarlag, samt Kystfiskarlaget.
- Når Havforskningsinstituttet har fått avgrenset Bambuskorallskogen i "Andfjordbassenget" og korallrevet nord for Steinavær vil disse bli presentert – og drøftet med fiskarlagene.